

Kosti Pamilo (Kondrozen bunukka): Naitinmiehen neuvot

Täz näytelmäz ozutammo, kui naitinmies eli puhemies auttaa sulhasta akanotos. Enzmäzez näytöksez naitinmies neuvoo brihua, midä hänen pidää ruadua lykyn suamizeks naizmuailmaz da toizez näemmö, ongo ohjied auttan vai ei.

Romoi on muamoin silmien al kazvanud brihamies, kudamal tyttölöin ker seurustelu ei luonnissu. Enzmäzez näytöksex häi on šuoreudun ruajevuatteih suappahad jallaz da on arga da alistuva. Toizeh näytökseh häi tuloo parahiz vuattieloiz ravatti kaglaz da šiblietäd jallas. Dai paginad on muututtu.

Oleksi on muataloin izändä, vagava da viizas, kudain on kogo paikkakunnan tunnetuin naitinmies. Häi nägöö da löydää ne dielot, mintäh Romoil ei ole lykkyö naizmuailmas.

Alkuperäinen näytelmäteksti julkaistu kokoelmassa Sunguda. Täyzi karjalankielizie kuaskoi, runoloi da näytelmie. Toim. Fed'an Paušu. Joensuu: Suojärven Pitäjäseura ry 1989, s. 69–80.

Henget:

Romoi – brihamies

Oleksi – muataloin izändä

Enzmäni näytös

(Oleksi istuu stolan vierrez da kudoo verkkuo libo ruadaa muuda sobivua ruajetta.)

ROMOI

(Tuloo argana da jiah uksčuppuh.) Terveh taloih!

OLEKSI

Terveh, terveh! Ken olet tulija? En ole vie ennen nähnyt. Roža on vakkinazen.

ROMOI

Voi olla roza vakkinazen, kui en ole tiälpäi lekkunut. Mie olen Turhanvuaran Romoi.

OLEKSI

Ole ken tahto, elä jiä akkoin puole! Kuala peremmäksi suureh čuppuh!

ROMOI

Voinhai kualua! (Tuloo da istouduu hattu piäs.) Miun paistavat ollah enämmän akkoin kui mužikkoin ažeida.

OLEKSI

(Kaččoo vihazena vai pagizoo opastaen.) Kuulevai, tulija! Miän koiz on moine taba: tiäl ei hattu piäz issuta da tulduo kättä annetah.

ROMOI

(Nouzoo, ottaa hatun iäreh piäs, andaa kättä da vie kumardeloo ainagi kahičči.) Prosti, velli, prosti! Ved muamo minuo opasti: pertis pidää hattu iäre ottua da tervehyz luadie. Akkoin dielot piän sevoitti, kai opassuksed unehuttih!

OLEKSI

No, hyvä on, kui on opassetu! Mintääbö piä segi da mintäh aiguni mužikka pandih akkoin dieloloi sellittämäh?

ROMOI

Ei pandu, mie iče lähin! Hädä ajoi muailmal – tiedäjän paginal.

OLEKSI

Mi on moine hädä da ken on tiedäjä, kudain voi sinuo auttua?

ROMOI

Miän kyläs paistih nengaleite: midä sie et sulhassuksis tiijä, sidä ei ni pie tiediä. Oled voikoi puhemies. Kui lekkehel lähet, siit kai uksed avavutah da akka annetah!

OLEKSI

Vai muga paistih?! Mieroz aivin liigua paissah! Miun vallaz ei ole uksien avuanda eigä akan suanda. Mie vai ečin sulhazen hyvät puoled da ne čomah luaduh tytön andajil sellitän. Siit kui kzytäh pahoi puolie, siit paginan piäličči hyppiän libo muih dieloloih paginan kiännän.

ROMOI

Sie kui rubied mius pagizemah, siid löydy hyviä dai pahua. Voit kiittiä dai moittie. On siel piäličči hypättäviä.

OLEKSI

No, kiittämized da moittimizet kergiemmö paissa! Nygöin kyzyn: mizbö moine hädä rodii, kui toizeh kyläh pidi lähtie naitinmiestä eččimäh?

ROMOI

Hädä rodii siit, kui muamo kuoli. Häi pidi perehen tukus. Soimmö, joimmo da ruavoimmo yhes. Nygöin velled jagavuttih, eri stolah mändih syömäh. Kai elod juattih. Mie sain kaksi lehmiä, a lypsiä en malta. Mänin tanhuoh, lehmät hännäl perrettih da maidoviedra kuattih. Duumaičin, pidäis suaha lypsäjä, kudain olis hyvä lehmil da kudakui miul.

OLEKSI

Vai lypsäjä pidäis suaha?! Hyvä lehmil da vie kudakui siul?! Jogo on tiijos semmoni inehmini, kudaman kobraz udarehet pyzytäh?

ROMOI

Ei ole tiioz udarehen pidäjiä eigö bokan lämmittäjiä! Tytön vai tiedäzin, ken miul tuloo, ga enhäi siit tänne olis tullut. Siun pidää nygöin minuo auttua da akka miul suaha!

OLEKSI

Mie voin sinuo auttua, vai tyttömašinua miul ei ole! Siun pidää iče akaksi pädiä tyttö kierrokseh suaha, kudaman sulhaziksi lähemmö.

ROMOI

Sen mie tiijän, što tyttö pidää kierrokseh suaha! Vai kuibo hänet kierrokseh suad da kui siel piet? Mimmozenbo kierrokseh panet? Ei se helppuo ole! Muamo neuvoi eččimäh čomua, velled ruadajua da rištima hyvätabaista. A tuatto burahiti: "Vuota kui Onessiman tytär kazvaa!"

OLEKSI

Muga on dielot! Akoil pidäh olla čoma, mužikoil ruadaja da lehmien lypsäjä. On siid eččimistä! Vet sama rištikanza ei kaikkeh päje. Rahvaz unohetah: samaz vierias čomad dai tuhmat kävelläh.

ROMOI

Mie olen oppin eččie da muamoin neuvoloin mugah eliä, vai ni ken ei miul tule. Kui parembazie mänet tanssih hagemah, siid vai piädä kiännelläh, lageh kačotah da lähtietäh kui hyviä luajitah. Erähäd vie sanotah: "Tule siid ottamah, kui näet parembazed ei ennen sinuo oteta".

OLEKSI

Muga ruatah, muga! Ne čomad ollah ämmätetty. Tanssie maltetah, da siit heijän hyvyys. Minuo jo diedo opasti: "Pyzy erilläh čomis!" Vet čoman rinnal čökittää. Se pagina oli totta. Miun enzmäni

akka oli čoma. Aivin brihat šokkie pieksettih, kobrisseldih da muaniteldih. Hänen rinnal eläjez miun regi oli täyzi. A toine akka on muga siit. Sen suan iče pidiä, ni ken ei ole näykkimäs.

ROMOI

(Piä alahpäi.) Miun brihassuz mänöö sudra. Hyväd ei tulla, a pahoi ei käsietty ottua. Akka pidäiz neprimennä suaha! Ei ole lypsäjiä, ei syömizen luadijua. Vai mie olen kessel kadonud briha!

OLEKSI

Ei brihassuz ni konza mäne sudra! Pidää vai malttua vallita tytöt. Mintäabö tuattas käski vuottua Onessiman tyttyö da vuotadgo?

ROMOI

En vuota, engo voi vuottua! Tyttö on vasta 10 vuotta vanha. Tuatto duumaičči enemmän peldoloi kui minuo. Häi aivin toko sanoi: "Vai olis hyvä niittiä da kyndiä, kui Onessiman da miän pellod ollah rinnakkah!"

OLEKSI

Tuatol oli tuaton duumat. Tovessah olet kessel kadonut! Neuvojie on äijä, a auttajie vähä. Akanotto pidää uuvellah duumaija. Nygöin pidää unohtua muamoin neuvot. Hylgiä čomad da nenännostelijat! Rubie primiettimäh semmoista tyttyö, kudaman kobraz udarehet pyzytäh.

ROMOI

Vai pidäiz akanotto uuvellah duumaija?! Paha on unohtua muamoin neuvoloi. Häi oli viiaz inehmini.

OLEKSI

Akkua ottajez ei viizahuz auta! Piä hiildy da viizahuksed n'ulahetah iäre. Siit kui rubied yhtehistä leibiä syömäh, siid void muamoin viizahuksie tarita. Vai tariče tarkkaze! Usso minuo: elä eči viizasta, elä čomua! Kačo enemmän rungua da kobrie. Semmozen käez udarehet pyzytäh da vikate vinguu.

ROMOI

Sie void olla oigiez dai void olla viäräs. Vai miul ei ole aigua duumaija, mi on kohallah. Miun pidää suaha lypsäjä da syömizen luadija! Vellen joukko piiruada syö, a mie vai huttuo da huttuo. Sano pračoi prauda, kui miun on ruattava, što mie lypsäjän suan?

OLEKSI

Mie tahon sinuo auttua dai naitinmieheksi lähen, vai siun pidää ruadua, kulleh mie sanon. Kuundele nyt tarkkah, milleh sanelen. Enzmäi: käy kaikiz bes'odois. Liian suareksen kierrät, liiga i orava puuttuu. Toizeksi: elä bes'odoiz enzmäzeksi lattiel hyppiä elägä parembazie eči. Anna ämmätetyt männäh muijen kera! Sie hae jälgimäzie, kudamat seinävierustah jiahäh. Hyö ei čestie vodita. Polkkah ollah hözäkät, vai jenkka maltetah. Kolmanneksi: elä äijjä pagize elägä muamoin viizahuksie tariče. Vähemmän kui suuda avualet, siid rahvas sinuo viizahambana pietäh.

ROMOI

(Kiihyksis.) Sie vasta kumma neuvoja olet, kui nengozie pagizet! Sie minuo jälgimäzih, niih seinärandoih jäneih yllytät. Muamo vai tuan kuulis, häi hauvaz ymbäri kiändyis!

OLEKSI

(Jämerästi.) Muamoiz voi hauvas ympäri kiändyö! Miuz on parembi hos häi siel mukkie pannoh, kui sie lehmie lypsäd da huttuo hutun jälgeh syöt. Mie voin sinuo auttua dai lypsäjän suan, vai siun pidäh ruadua kui sanon. Akka kui pidänöö suaha, siit sano, midä siuz on kiitettäviä?

ROMOI

Vai sie miut petlah panit, vai ei täz ni mi auta! (Kauhkahtaa pystyh.) Kuulevai! Täs sanon dai täh jähgäh: hoz olen hudoi tanssimah, vai ruadieh päjen. Ojankaivuz labie lekkuu da muda hyppiä. (Ozuttaa.) Uitoz ollez yhel parrel kossed lassen. Dai niittäjes stoikka heiluu. Emmo myö burlakkoie ole! Vasta zavodimmo toissavuodizie rugehie jauhuo. Katohkakuoppa on vie avuamatta. Meijän pellod ei ohtoida kazva. Kahen vuuvon hallod on pihas. Dengaz ei ole puutetta. Sidä on kormeniz dai toizes!

OLEKSI

Siun dielod ollah paremmat, kui midä mie duumaiččin! Siuz on, midä kiittiä. Sanoit, dai dengua on. Ollaago ne paberi- vai hobiedengoi?

ROMOI

Molembie on!

OLEKSI

Se vie parambi! Paberidenga silmäd avuaa, a hobien kilinä korvat hörkistäh.

ROMOI

Muga miul muamo pagizi! Sentäh hobiet siässin. Niil akkoi muanitan.

OLEKSI

Akkoin muanitanda on kohalleh. Kuibo olet duumainnut starikan miellytännän?

ROMOI

Pidäägö händä miellyttiä?

OLEKSI

Pidää! Hänez on äijä miellyttämistä. Vai et suane hänen pardua kostieksi, siid voi niitistyö. Miäd iäre työndää, voimmo očal uksen avata.

ROMOI

Da toven, se parran kostuttamini, se on tähellini dielo! Pidäh käyvä Valeinkyläs. Siel täh taudih löydyy pontikkua.

OLEKSI

Voit pontikkua suaha, vai valgiembi oliz nygöin ärhäkkähämbi! Käy eläinliägäriz da kyzy resepti. Siul andaa, kui siul on lehmie. Kačo valgiembi näbiembäh piän hiillyttäiz da kielenkannad irroittais.

ROMOI

Pidää käyvä! Eihäi kyzynnäz oččah iskietä! Siit kui reseptin suan, siid rohut käyn myöhembäh. Tuo vai ne aigazeh kodih, ga siid voi oma piä hiildyö ennen sulhassusta!

OLEKSI

Oman piän hiillynnäs tuli mieleh se, kui akad aivin kyzytäh sulhazen juonnas. Midäbö sih sanon?

ROMOI

No, midä? Sen dielon piäličči hyppiät!

OLEKSI

Se oli hyvä tiediä. Tämän enembiä ei miul ole kyzyttäviä. Opi eliä, kui neuvoin, siit sygyzel lähemmö lypsäjiä eččimäh.

ROMOI

Vai akanotoz on äijä druudua da muistamista?! Hyvin sie oled minuo neuvonut. Opi muistua yksi dielo: elä kehtua näis paginoiz muil sanella! Ved miul on huigie, kui omil neroloil da muamoin neuvoloil en ole voinud akkua suaha!

OLEKSI

En jo sanele! Druudua on akan suannaz dai piennäs. Ei akka ole kui kannel seinäl! Ed aivin voi händä tungie edgö vediä. A ykskai ei sua ilman akkua eliä! Kui riida roiteh, siit pidää muistua: paha pahan kera, a pahatta vie pahembi. Nyd roppua kättä da lähe lekkehel! Pie silmäd avoin da suu ummes! (Hyvässelläh, da Romoi lähtöö.)

ROMOI

(Kiändyy uksensuuz järilleh da huikkua.) Toven, anikko en unohtanut! Pidäägö midä varata siun kielenkannan irrotukseh?

OLEKSI

Eihäi miungi suu tuohez ole!

ROMOI

Sidä mie duumaičín! Libiemmäi kielel void näbiembäh pahoin dieloloin piäličči hypätä.

Toine näytös

(Oleksi istuu stolan vierez da vazaroi nuagloi kengänpohjih.)

ROMOI

(Tuloo lyštissäh da šogolih vuattieloih šuoreuduneena.) Terveh taloih! Tiäl tullah da hyvin voijah, eigä jiähä akkoin puolel seizomah. Kättägi annetah da hattu piäs otetah. Opassuksed muissetah da piägi on selvä!

OLEKSI

Terveh, terveh! Vai on hyvä nähä, kui mies tuloo kui pidäägi: ei hyyttynä perttih assu eigo ukksen suus hiiristele!

ROMOI

Nygöin ei olla hyytty eigo hyllätty! Nygöin on mužikal mužikan maine. Pädöö brihastua da tanssie! Tytöit kiistah kiitetäh. Ken luvuspidämizes, ken suattomatkois, ken hevonpiäs piästämizes. A kui piirileikki algaa, siit kai riijan ker hagietah. Et tiijä, kenel lähtie!

OLEKSI

Kuibo nengozen mainehen sait?

ROMOI

(Ylbienä.) Se oli helppo suaha! Hylgäin muamoin neuvod da ruavoin, kui sie kässit. Aivin tanssitin jälgimäzie, niidä seinärandah jänehie. Niijen joukoz vasta hyväd inehmized löydyi. Viimizez valssis piä pannah olgapiäl silmäd ummes (Tanssii.), da mie vai männä hyöhkytän. Midä kzyzt, kaikkeh myyvitetäh. Siit ellennät, kui helppo on suattomatkal piässä.

OLEKSI

Se oli hyvä, kui neuvod auttoi! Ne autettih minuo dai sinuo. Onnuako viimistä valssie hyöhkyttäjez lehmäd unohat. Ei elämä ole tanssimista, se on ruadamista! Jogo tiijät, keh sulhaziksi lähemmö?

ROMOI

En vie tiijä! Miul ei ole ollud vie aigua sidä duumaija. Brihastamini on ylen lyštie! Tyttölöi äijä da kai toine toista parembie. Jo hylgäin akanottoduumat, vai kui lehmien möngehyz tanhuos kuului, siid lypsäjä tuli mieleh. Rubein tyttökadrasta kaččelemah da alloin erähie iäre kasardua. Vai vie on kasarrettavua!

OLEKSI

Vai jo kasarrit? Sano, mimmozie olet hyllännyt?! Varuan, kui hyvie olloo joukos!

ROMOI

Enzmäi hylgäin ylbiet. Heidä en voi suvaija, kui aivin neniä nosseldih. Siit hylgäin ne, ked ruvettih miun suuh suiččiloi panemah. Viizi on vie konas, vai kolmen kohal on jo kirvotuzmerkit pandu.

OLEKSI

Mimmozedbo ollah poiskirvotettavat?

ROMOI

Yksi on hyväluaduni tyttö, vai hänel on paha muamo. Mänin ozuttaudumah, kui muamo sanoi blakkai: "Tuammozeego brihah mejän tytöin neijissyz mäni? Tuan brihan täh ei miän stola jauhovu!"

OLEKSI

Midäbö sih sanoit?

ROMOI

Sanomized oldih lyhyöt. Sanoin: "Kui stola ei jauhovu, ga pie tyttäres! Ruskie rebo rinnal hyppii, a ettö näe ottua!" Vai siid muamo kačahti kui tulda iski. Tyttö höblistyi itkuh da kaglah kapsahti. Ykskai mie iäreh assuin.

OLEKSI

Siit hyvin ruavoit! Akkoin itkuloih da hevon higilöih ei pie kaččuo! Ne herkäz ollah. Sano se toine hyllättävä!

ROMOI

Häi oli alguh hyvä, vai lopus koireudu.

OLEKSI

Kuibo häi koireudu da sinuo petti?

ROMOI

Ei pettän, mie piin varan! Suatol lähin, vähäzen sevätä kabavutin, kui häi öleydy. Kyzyin: "Mekkeliegö nenga ölizet?" Häi vastai: "Kui nygöin targien muamoin silmih männä, kui nenga kahteh kerdah rägävytit?" – "Kui kahteh kerdah? Vastahai mie kerran sebäin!" – "Muga ruavoit, vai mie siun silmiz näen, sie toista kerdua duumaičet!"

OLEKSI

Sebäitgö toizen kerran?

ROMOI

En sevännyt, hos himoitti!

OLEKSI

Vai vähäs suutuit?!

ROMOI

Miul on varua suuttuo dai hyllätä! Häi valehteli. Kodih mändyö zirkkaloh kačoin: ei silmiz muuda nägynyt kui vähäzen riettua.

OLEKSI

Sano se kolmas hyllättävä!

ROMOI

Se kolmas hyllättävä on hyvä inehmini, paraz miun kadrahas. Mänin kodie kaččomah da petyin. Häi oli enzikando.

OLEKSI

Ei se suuri viga ole! Kerran voi rištikanza erehtyö. Se pidää prostie!

ROMOI

Olizin mie prostinudgi, vai hänen brihačču oli ylen vallatoi! Miun pyöräz gummit puhkoi da lähtijez vie kivel čumutti.

OLEKSI

Siid jällel on vie kaksi! Kumbazembo sulhazeksi lähemmö?

ROMOI

Ylen on vaigie sanuo, kumbazeh sulhazeksi lähemmö! Hyö ollah toine toista paremmat. Toine on bohatan taloin tytär. Siel vois suaha hyväd myödäjäzet. A toine on leski, hyvä da verevä. Roža vohoistaa da selgä on ojazel.

OLEKSI

Aivinhai tyttö on tyttö da leski on leski! Ved aijatoi huuhta da ukotoi leski rahvahan jalgoih jiahäh!

ROMOI

Ei tämä leski jalgoih jia! Ei häi ole aijatoi. Hänen ymbäri on sähköpaimoi. Sih on monen brihan kynnet palettu, vai miun ei palettu. Miun ker häi hyvän luaduh pagizoo. Otin händä käes, kačoin silmih da sanoin: "Miun pidäiz akka suaha! Tulijua on äijä da kai ollah neidizie. Sie oled leski. Kuibo siid ruammo? Häi kaččoi minuo silmih da sanoi: "Mie jo kaheksan vuotta leskennä olen ollut! Sil aigua hyvin olen kazattunut. Nyd jo kahta neidistä vastuan!"

OLEKSI

Vai hyvin kyzyid da hyvin vastai?! Kačo, leibägi annettih kazattuo ennen syöndiä! Nenga pidäh dielot paissa! Kui kyzyt, siit tiijät. Sanotah: "Dorogua myö assu, yxskai dorogua kyzy!" Mie kaikez näen, sie leskeh päi kallelleh olet.

ROMOI

En mie muga voi sanuo! Molemmad minuo miellyttää. Tyttö on aivin tyttö, a leski on verevä inehmini. Leski tuliz rakkahal, a tytön suannis pidi lujah paissa.

OLEKSI

Midäbö sie pagizit?

ROMOI

Mie sanoin suoraan: "Miän stolaz ei akka tyhjäl vačal nouze eigo koiz laiškana issu! Ruaje kui loppuu, kaksi vuotta. Hänel on valda sanuo sana, vai ukkuo kuunnelgah!" Vie mie alloin elolois paissa, vai siid muamo öleydy. Häi sanoi: "Sie löyhkät! Vet tiän kyläs köyhäd eletäh, heidä robeheh kassetuksi sanotah!" Mie vastain hänel: "Rahvaz valehellah: minuo ei ole robeheh kassettu, miut kassettih tuazah!"

OLEKSI

Tarttuigo starikka tiän paginoih?

ROMOI

Ei tarttunut! Häi hyvin minuo ellendi. Kerran burahiti: "Parembi kuulla bohattua skuuppua, kui luaskavua köyhiä! On tiäl löyhkäjiä ennen käynyt, vai ei joga regeh miän tyttö annettu! Nygöin voimmo duumaija."

OLEKSI

Midäbö duumaiččemizeh sanoit?

ROMOI

Sanoin: "Monel duumaiččijal dal valliččijal jä luu kobrah! Käy kui Kannasjärven tytöl: kolmetkymmenet sulhazet käydih, a yksin jäi elämäh."

OLEKSI

Hyvin vastait, paremmin kui midä mie smietin! Kui sulhastamah lähemmö, ga kedäbö keral otammo?

ROMOI

Keral pidää ottua omad vellet, rištima da rištizä. Diädinä-raiška on rakas keral, vai häi on höläsuu. Voi dielot paginoil pahendua. A paha on olla ottamatta: häi lubua pinoh panna!

OLEKSI

Pidää hänet keral ottua da suu typpie: ei ole lyšti, kui pinoh pannoh! Nygöin kyzyn jälgimäzen kerran: lähemmögö sulhaziksi tyttöh vai leskeh?

ROMOI

Mibo naitinmies sie olet, kui kahez ed voi vallita?! Sie kai ruatuttazid miul! Iče olet kaksi akkua pidänyt, taki paremmin minuo tiijät, ken on hyvä, ken paha!

OLEKSI

Mie kaksi akkua piin, dai se minuo kylläl opasti! Ei se akan vallinda helppo ole! Kui endizen tieton näet, siid aivin duumaičet: "Tua olis pidänuđ ottua!" Vai kui iče valličet, siid ni kedä ed voi viärittiä! Mie tarkkah kačoin akan viat, vai sidä en nähnyt, kui kengän kannan viäräh polgoo.

ROMOI

Tua on pieni viga!

OLEKSI

Vai pieni?! Kolmekymmendä vuotta joga kuukauzi nahkapalan kandaş plakutat, siit tiijät, äijägö aigua da nahkua mänöö!

ROMOI

Nygözih kandoih ei suurda nahkapalua mäne!

OLEKSI

(Korottaa iändä.) Mängäh suuri libo pieni! Se on siun dielo. Sie tunned inehmized da siun pidäh sanuo, kumbazeh sulhaziksi lähemmö!

ROMOI

Tunnenhai mie inehmizet, vai kui rahvas sanotah: "Tytöid ollah hyvät, vai pappi ne rikkoo!"
Sentäh roiteh pahad akat. Mie olen duumainnud nengaleite: "Täz leskez vois suaha hyvän akan.
Häneh kui ei ole papin rikkomini tarttunut!"

OLEKSI

Nygöin emmo duumaiče pappie emmoga muida! Nyt sano, midä ruammo! Kui ed voine sanuo,
kumbazeh sulhaziksi lähemmö, ga siid lykkiämmö hattuo. Kunnepäi kozuri ozuttaa, sinne
lähemmö sulhaziksi. Sobiigo tämä?

ROMOI

Sobiihai tua! Mintäh ei sovi?! Sattunoo paha akka, ni kumbani emmo viäräd ole. Voimmo hattuo
viärittiä. Vai mie tahon iče hatun ilmah lykätä, sie voit smuttie!

OLEKSI

Lykkiä, velli, lykkiä!

ROMOI

(Ottaa hatun kädeh da pagizoo ičekseh.) No, hattuo, olet tähellizen dielon eis, muissa olla
tazapuolini! Duumaiče žiivattoin dai miun parasta! Elä unoha bohatan tytöin myödäjäzie, elägä
lesken verevyyttä! (Lykkiäh hatun ilmah da molemmad mužikad rynnätäh kontalleh kozurin
suundua primiettimäh.)

OLEKSI

Kačo, tytöih päi on kozuri!

ROMOI

(Vagavana, kui häi oiz onnuako leskeh päi kallistun.) Vai, hattuo, moneh kohtah päjet: piädä
lämmitäd da vie akan valličit?! Tytöin valličit, void olla oigies! Tyttö on aivin tyttö, vai leskeh ei olis
papin paginat tartuttu dai kiriköz oliz ennestäh dorogat tunden.

OLEKSI

Lopetahai paginad da kuala jälles!

ROMOI

Kualan, kualan! Mintäh en kuala?! Mi piätetty, se piätetty! Vai nygyni rahvas hädiälläh: ei anneta duumaija eigo rauhaz omua akkua vallita!

Sanastoa

henget = henkilöt

ozutammo = osoitamme (ozuttua)

kui = miten

brihua = nuorukaista (briha)

ruadua = tehdä

lykyn = menestyksen (lykky)

muamoin = äidin (muamo)

kudamal = jolla (kudain)

šuoreudun = pukeutunut (šuoreuduo)

ruajevuatteih = työvaatteisiin (ruajevuate)

ravatti = solmio

kaglas = kaulassa (kagla)

šiblietät = pikkukengät

dai = myös

paginat = puheet

dielot = asiat (dielo)

mintäh = minkä takia

stolan = pöydän (stola)

libo = tai

uksčuppuh = ovensuuhun (uksčuppu)

roža = naama

vakkinazen = tuntemattoman (vakkinani)

lekkunut = liikkunut (lekkuo)

ken tahto = kuka tahansa

akkoin = naisten (akat)

kuala = kävele (kualua)

suureh čuppuh = ikoninurkkah (suuri čuppu)

mužikkoin = miesten (mužikka)

ažeida = asioita (ažie)

pagizoo = puhuu (paissa)

opastaen = opettaen (opastua)

miän kois = meidän kotona, meidän talossa

moine = sellainen

iāreh, iāre = pois

kahičči = kaksi kertaa

prosti = anna anteeksi (prostie)

velli = ystävä, veli

vet = kyllä

pertis = huoneessa (pertti)

luadie = tehdä

opassukset = opetukset

aiguni = aikuinen

nengaleite = näin

ei ni pie = ei tarvitse (pidiä)

voikoi = hyvä

kai ukset = kaikki ovet (uksi)

muga = sillä tavalla

mieros = maailmalla (miero)

aivin = aina

čomah luaduh = kauniisti

siit = sitten

piäličči = yli

rubiet = rupeat (ruveta)

mius = minusta (mie)

kergiemmö = ehdimme (kerretä)

nygöin = nyt

mizbö = mistä

rodii = tuli (rodiekseh ~ roitakseh)

perehen = perheen (pereh, *pere)

tukus = kasassa (tukku)

ruavoimmo = teimme työt (ruadua)

yhes = yhdessä

elot = omaisuus

juattih = jaettiin (jagua)

en malta = en osaa (malttua)

tanhuoh = navettaan (tanhuo)

perrettih = pieksivät (pergua)

maidoviedra = maitosankko

kuattih = kaatoivat (kuatua)

duumaičin = tuumin, ajattelin (duumaija)

pidäis = pitäisi

kudakui = aika hyvä

tijjos = tiedossa (tiedo)

inehmini = ihminen

kobras = kädessä (kobra)

bokan = kyljen (bokka)

akka = vaimo

tyttömašinua = tyttökoneetta (mašina)

što = että

kuibo = miten

čomua = kaunista (čoma)
ruadajua = työntekijää (ruadaja)
rištimä = kummitäti
tuatto = isä
burahti = murahti (burahtua)
vuota = odottaa (vuottua)
rištikanza = henkilö
veriäs = veräjämästä (veriä)
tuhmat = tyhmat (tuhma)
ni ken = kukaan
lageh = laipioon (lagi)
ämmätetty = lellitetty
diedo = ukki
čökittää = pistelee (čökittiä)
šokkie = suuta (šokka)
kobrisseldih = koettelivat käsillä
muaniteldih = maanittelivat
brihassus = poikamiehenä olo
sudra = hukkaan
neprimennä = ehdottomasti
kessel kadonut = neuvoton
ni konza = milloinkaan
engo = enkä
aivin toko = jatkuvasti
duumat = ajatukset
tovessah = todella
äijä = paljon
uuvellh = uudestaan
primiättimäh = katselemaan (primiättie)
hiildyy = lämpiää

n'ulahetah = luiskahtavat (n'ulahtua)
tarita = tarjota
tarkkazeh = verkalleen
rungua = vartaloa (runga)
kohallah = kohdallaan
piiruada = piirakkaa (piirua)
huttuo = puuroa (huttu)
pračoi prauda = kunnan totuus, totinen tosi
kulleh = miten
bes'odois = tansseissa (bes'odat)
čestie vodita = aloita kursailua
hözäkät = kömpelöt (hözäkkä)
avualet = availlet (avualla)
nengozie = tuollaisia (nengoni)
hos = vaikka
mukkie pannoh = kääntynee ympäri
petlah = ansaan
kauhkahtaa = nousee äkkiä
jiägäh = jääköön (jiähä)
hudoi = huono
labie = lapio
yhel parrel = yhdellä tukilla (parzi)
kosset = kosket
stoikka = viikate
burlakkoi = köyhiä (burlakka)
zavodimmo = aloitimme (zavodie)
rugehie = ruista (ruis)
kartohkakuoppa = perunakuoppa
ohtoida = ohdakkeita (ohtoi)
dengas = rahasta (denga)

kormenis = taskussa (kormeni)
hobiedengoi = hopearahoja
starikan = vanhan miehen, tytön isän (starikka)
pardua kostieksi = partaa märäksi
niitistyö = sitkistä
miät = meidät (myö)
očal = otsalla (očča)
da toven = niin, totta
näbiembäh = nopeammin
hiillyttäis = lämmittäisi (hiillyttiä)
rohut = rohdot
sygyzel = syksyllä (syys)
druudua = vaivaa (druuda)
elä kehtua = älä viitsi (kehata)
huigie = häpeä
neroloil = taidoilla (nero)
piennäs = pidossa (pidiä)
tungie = työntää
ykskai = siitä huolimatta
roppua = lyö (ropata)
anikko = vähällä
libiemmä = liukkaammalla (libie)
nuagloi = naula (nuagla)
lyštissäh = riemuissaan (lyšti)
šogolih = hyvin, siisteihin (šogoli)
hyyttynä = kuhnuksena (hytty)
mužikal = miehellä (mužikka)
kiistah (*kiista) = kilvan
luvuspidämizes = huomioon ottamisesta
hevonpiäs = jäädä ilman esim. tanssittajaa illan aikana

männä hyöhkytän = menen vauhdikkaasti (hyöhkyttiä)

myyvitetäh = suostuvat (myyvittiä)

ellennät = ymmärrät (ellendiä)

onnuako = ehkä

keh = kenen luokse

mönggehys = ammunta, ammuminen

iäre kasardua = pois jättää

varuan = pelkään (varata)

suiččiloi = suitsia (suičet)

konas = pelissä (kona)

kirvotusmerkit = pudotusmerkit

ozuttaudumah = näyttäytymään

tuammozeego = tuollaiseenko (tuammoni)

nejjissys = tyttönä olo

stola ei jauhovu = pöytä ei tule katetuksi

höblistyi = heltyi (höblistyö)

piin varan = pidin varani

sevätä = halata

öleydy = rupesi huutamaan (öleydyö)

mekkeliegö = minkä kumman tähden

nenga = näin

targien = uskallan (tarreta)

zirkkaloh = peiliin (zirkkalo)

riettua = rähmää (rietta)

enzikando = kerran synnyttänyt

brihačču = pikkupoika

čumutti = heitti (čumuttua)

kumbazembo = kumpaisen

bohatan = rikkaan (bohatta)

roža = posket

vohoistaa = hehkuu
selgä on ojazel = hyväkuntoinen
aijatoi = aidaton
kuibo siid ruammo = mitä teemme
kazattunut = kuivettunut (kazattuo)
dorogua = tietä (doroga)
rakkahal = mielellään
vačal = vatsalla (vačča)
elolois = omaisuudesta (elot)
löyhkät = kehut (löyhkiä)
robeheh = tuohiropeeseen (roveh, *rove)
tuazah = pesuvatiin (tuaza)
skuuppua = nuukaa (skuuppa)
luaskavua = tuhlailevaa (luaskava)
kedäbö = ketä
rištizä = kummisetä
diädinä = sedän vaimo
pinoh panna = tehdä kykenemättömäksi
typpie = panna tukkoon
kylläl = tarpeeksi
tieton = armaan, heilan (tietto)
plakutat = lyöt (plakuttua)
nygözih = nykyisiin
lykkiämmö = heitämme (lykätä)
kozuri = hatun lippa
ni kumbani = kumpikaan
smuttie = pettää
žiivatoin = kotieläinten (žiivatta)
nygyini = nykyinen